

Mélyebbre!

Időpont: Hatvanad vasárnap; 1955. február 13.

Alapige: 95. zsoltár

Jöjjetek el, örvendezzünk az Úrnak; vígadozzunk a mi szabadításunk kősziklájának!

Menjünk elébe hálaadással; vígadozzunk néki zengedezésekkel.

Mert nagy Isten az Úr, és nagy király minden istenen felül.

A kinek kezében vannak a földnek mélységei, és a hegyeknek magasságai is az övéi.

A kié a tenger, és ő alkotta is azt, és a szárazföldet is az ő kezei formálták.

Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le; essünk térdre az Úr előtt, a mi alkotónk előtt!

Mert ő a mi Istenünk, mi pedig az ő legelőjének népei és az ő kezének juhái vagyunk; vajha ma hallanátok az ő szavát.

Ne keményítsétek meg a ti szíveteket, mint Meribáhnál, mint Maszszáh napján a pusztában:

A hol megkísértettek engem a ti atyáitok; próbára tettek engem, jóllehet látták az én cselekedetemet.

Negyven esztendeig bosszankodtam e nemzetségen, és mondám: Tévelygő szívű nép ők, és nem tudják ők az én útamat!

A kiknek megesküdtem haragomban: Nem mennek be az én nyugalmam helyére.

Ennek a zsoltárnak a csúcspontja a 6. vers: "Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le; essünk térdre az Úr előtt!" Álljunk fel erre a hegycsúcra, s próbáljunk onnan szétnézve tájékozódni az egész zsoltárban! Az első, ami megragadja figyelmünket, az a fokozat, amely ebben a versben van. Mintha csak azt mondaná: Még mélyebbre, még mélyebbre! Jó, hogy jössz az Úr elé, s megállsz Előtte; de nem elég. Mélyebbre! Hajolj meg Előtte! Jó, hogy alázatosan meghajtod fejedet Előtte, de nem elég. Mélyebbre! Borulj le Előtte! Jó, hogy leborulsz Előtte, s ezzel is megadod a tiszteletet Neki, de nem elég. Mélyebbre! Ess térdre az Úr előtt! Hullj a porba lábai elé! Egészen a földig. Amilyen mélyre csak tudsz, egészen addig, aminél mélyebbre ember már nem alázkodhat!

Ha ezt meglátjuk, akkor egyszerre kifejeződik az egész zsoltár eköré a gondolat köre: Mélyebbre!

1. Jöjjetek! Ezzel kezdődik a zsoltár. Nincs megmondva, hogy kiket hív, tehát mindenki magára veheti, s mindenkinek magára kell vennie.

Jöjjetek ti is, kik legkevésbé gondoltok arra, hogy titeket is hív Isten! Jöjjetek ti istentagadók s Isten ellenségei! Nem perbe szólít, nem párbajra hív, nem hatalmát akarja veletek éreztetni, nem elpusztítani akar, hanem megmenteni és kibékülni veletek. Ő kezdi a békülést. Ő, a megsértett teszi meg az első lépést felétek, kik megbántottátok Őt. Krisztusért járunk követségben. Isten kér általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel! /II. Kor. 5:20./ Jöjjetek!

Jöjjetek ti is, ti közönyösek, kik nem törődtek Istennel, hanem nélküle éltek e világban! Benneteket nem érdekel Isten. Úgy látjátok, jól kijöttök az életben nélküle is. Hív Isten. Ő nem tud nélkületek élni. Akármily messze vagytok is Tőle, törődik veletek, s nagyon vár. Jöjjetek!

Jöjjetek ti is, ti nehézkesek, kik nem dobtátok még ugyan ki Istent, mint fölösleges terhet életetek hajójából, de nem értek rá időt szakítani a Számára! Neki egy egész világ gondjai közepette is mindig van ideje számotokra. Akármikor jöttök, mindig szívesen fogad, s minden időt, mit Vele töltötök, kamatos kamatostul visszafizet nektek a segítségével. Jöjjetek! Jöjjetek ti is, ti megfáradtak és megterheltek! Talán haragot tartotok Istennel sorsotok nehézsége miatt. Mégis jöjjetek! Azt hiszitek talán, hogy nem szeret titeket, pedig hozzátok vonzódik a legjobban, s szívében részvét és vigasztalás vár rátok. Jöjjetek!

Jöjjetek ti is, ti életerőtől duzzadók, boldogan mosolygók! Azt gondoljátok, hogy életetek habzó serlege már színültig van, s nem fér bele több? Próbáljátok meg! Meglátjátok, hogy itt még bővelkedőbb az élet és maradandóbb az öröm. Szem nem látott, fül nem hallott, emberi elme elképzelné sem tudott olyat, mit Isten tartogat az övéi számára. Jöjjetek!

Jöjjetek ti is, élet hajótöröttjei, bűnök rabszolgái, botrányok szenvedő hősei! Isten nem azért hív, hogy kéjelegve turkáljon a szennyesetekben, sem azért, hogy nagyképűen pálcát törjön felettetek. Nagyon sajnál és bűnbocsánattal vár. Jöjjetek!

Jöjjetek ifjak és öregek, fiúk, lányok, férfiak és nők! Mozduljatok meg! Isten már megmozdult felétek. Siessetek elébe! Jöjjetek! Nem „Menjetek!”, hanem „Jöjjetek!” Én is veletek megyek. Nekem is szükségem van Istenre. Istennek reám is van szüksége. Engem is hív. Menjünk együtt!

2. Hajoljunk meg! Nem állhatunk meg Előtte kihúzott derékkal s felvetett fővel. Mélyebbre! Hajolj meg, mert nagy Isten az Úr és nagy király minden istenen felül, akinek kezében vannak a földnek mélységei és a hegyeknek magasságai is az övéi, akié a tenger, és ő alkotta is azt, és a szárazföldet is az ő kezei formálták. /3-5. v./ Lehet, hogy fontos és nagy vagy önmagadnak, de Isten nagyobb és hatalmasabb. Hatalma fölötte áll minden földi és föld fölötti, meg föld

alatti hatalomnak. Az egész teremtett világ az Ő uralma alatt áll. Hatalmát és fenségét nem fitogtatja. Sokszor még akkor is elrejt, mikor a mi emberi véleményünk szerint már igazán itt volna az ideje annak, hogy szétüssön a hatalmával e világon. Egy azonban biztos: a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad. /I. Péter 5:5./ „Valaki felmagasztalja magát, megaláztatik; és aki megalázza magát, felmagasztaltatik.” /Luk. 18:14./ Aki meghajol Előtte, ahhoz lehajol, s lehajtott fejét szeretettel felemeli. Aki emelt fővel akar előtte megállni, arra ránehezedik keze, s erről a kézről, mely az önteltekre ránehezedik, Péter apostol azt írja, hogy hatalmas kéz. Saját tapasztalatából tudja. /I. Péter 5:6./ Élete legönteltebb éjszakáján, mely tele volt nagyhangú ígéreteivel s mások hűségének lebecsülésével, ez a megalázó hatalom egy fájó tekintet volt csupán Jézus szeméből /Luk. 22:61./, de ez jobban fájt, mintha megverték, vagy összeszidták volna. Összetört alatta és keserves sírásra fakadt. /Luk. 22:62./ Addig hajolj meg az Úr előtt, míg önszántadból teheted, s nem úgy kényszerít rá összetörő hatalmával Isten! Addig hajolj meg, míg egy szemrehányó pillantással akar semmiséged tudatára ébreszteni, mert ha ez nem elég, akkor egyre nehezebb és nehezebb lesz a rád nehezedő kéz. Nem üt rád nagyobb, mint ami szükséges ahhoz, hogy összetörj, de hogy ez milyen nagy kell, hogy legyen, azt a keménységeddel magad hívod ki Istenből!

Azért hát hajoljunk meg! Nem „Hajoljatok meg!”, hanem „Hajoljunk meg!” Nekem is szükséges a megalázkodás, Isten nagyságának és az én kicsinységemnek el- és beismerése. Jöjjetek, hajoljunk meg együtt Isten előtt!

3. Jó dolog, hogy meghajolunk, de nem elég. Mélyebbre még! Lejjebb! Lejjebb! Boruljunk le! „Mert ő a mi Istenünk, mi pedig az ő legelőjének népei és az ő kezének juhái vagyunk.” /7. v./ Isten nem csak fenség, aki magasan fölöttünk van, hanem pásztorunk, aki velünk él, gondoskodik rólunk, mindennel ellát, amire szükségünk van, minden veszedelemtől megszabadít. Ő a mi szabadításunk kősziklája. /1. v./ Annyival tartozunk Neki, hogy erre válaszképp nem elég az alattvaló főhajtása. Több kell! Mélyebbre kell hajolnunk! Le kell borulnunk Előtte, s a gyermek hálájával kell megcsókolnunk atyai kezét. Nincs senki közöttünk, akinek nem volna igen sok megköszönni valója Istennek. Ha valaki úgy érzi, hogy ő ugyan nem tudja, mit köszönjön meg Istennek, s miért legyen olyan hálás, annál nem az Isten szeretetében van a hiba, hanem a saját feledékenységében. Rendkívül hajlamosak vagyunk arra, hogy elfelejtkezzünk arról, ha valaki jót tett velünk. Saját magunkkal kapcsolatban is tapasztalhatjuk elég sokszor, hogy a hála ritka virág az emberi lélek kertjében. Istennel kapcsolatban azonban még hálátlanabbak vagyunk.

Azért hát boruljunk le! Nem „Boruljatok le!”, hanem „Boruljunk le!” Engem is vádol sok hálátlanságom. Remegve gondolok arra, hogy mi lenne velem, ha egyszer Isten elvenne tőlem mindent, amit elfelejtettem neki megköszönni. Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le együtt Isten előtt!

4. Jó dolog, ha hálás szívvel leborulunk Isten jósága előtt, de nem elég. Mélyebbre még! Mélyebbre még! Essünk térdre az Úr előtt! Isten ugyanis nem csak fenség, nem csak pásztorunk, szabadítónk és atyánk, hanem bíránk is. Mi pedig bűnösök vagyunk. Talán még nem is elég ez a szó. Azt kell mondanunk, hogy igen gonoszok vagyunk, akiknek térdre borulva kell kegyelemért könyörögnünk. A zsoltárfő nem általánosságban beszél az emberi nem bűnösségéről, hanem konkrétan. Egy bűnt emel ki: a keményszívűségünket, s ennek két következményét leplezi le. Az egyik az, hogy nem becsüljük meg Isten szavát, a másik pedig az, hogy engedetlenségünkkel bosszantjuk Őt. Ezért írja: „Vajha ma hallanátok az ő szavát. Ne keményítsétek meg a ti szíveteket, mint Meribáhnál, mint Masszáh napján a pusztában; ahol megkísértettek engem a ti atyáitok; próbára tették engem, jóllehet látták az én cselekedeteimet. Negyven esztendeig bosszankodtam e nemzetségen és mondtam: Tévelygő szívű nép ők, és nem tudják ők az én utamat!” /7-10. v./ Konkrét vád konkrét esettel kapcsolatban. Az esemény, melyre utal, a víz után szomjúhozó nép lázadása, mely nem tudott bízni Istenben, holott háta mögött volt már a vörös tenger csodája, a víz megédesítése, a manna és a fűrjek. /II. Móz. 17:1-7./ Rólunk is mennyi ilyen szomorú történetet tudna elmondani a mindentudó Isten! Azért hát essünk térdre és könyörögjünk kegyelméért!

Mit felel Isten minderre? Nagyon megdöbbenő a felelete: Megesküdtem haragomban: Nem mennek be az én nyugalom helyére. /11. v./ Aki nem alázza meg magát elég mélyen, azt még mélyebbre veti Isten: a halálba és a kárhozatba. Ez a legnagyobb mélység. Krisztus azonban épp azért jött, hogy a mi életünknek ne legyen ilyen szomorú vége, mint ennek a zsoltárnak. Helyettünk Ő szállt le a halál és kárhozat mélységébe, hogy mi bemehessünk a nyugalomba. Istennél Krisztus vére által a megtérő számára van bocsánat. Vajha ma hallanánk az Ő szavát és meg nem keményítenénk a szívünket, míg számomra is van bocsánat! Ámen.